

Progresjonsplan – Stilla Barnehage

«Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter». (Rammeplan for barnehagen kap. 8)

Kommunikasjon, språk og tekst

1-2 år	<ul style="list-style-type: none"> • Bli kjent med musikk, rytme, sanger og det musiske i språket. • Videreutvikle sin begrepsforståelse ved bruk av både verbale og non-verbale språket. • Oppleve formidling av historie og eventyr gjennom høytlesning, bruk av konkrete slik at barn får erfare og ta del i det gjennom egen kropp. • Utvide det verbale og non-verbale språket gjennom bruk av sekundærsansene våre (se, høre, smake og lukte)
3-4 år	<ul style="list-style-type: none"> • Få rom til å utvikle følelser, tanker og meninger og erfaringer gjennom ulike måter i barnehagens arena. • Få kjennskap til ulike eventyr, rim og regler for utvikling av begrepsforståelse og utvide ordforråd. • Øve på å lytte til andre, observere og gi respons i hverdagssamtaler og samlingsstunder • Bli kjent med tekst og bilder som gir inspirasjon til videre samtaler, lek og samspill. • Utvikle evnen til konflikthåndtering.

5-6 år	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra til å skape egne fortellinger/tekster/aktiviteter gjennom kroppslig lek og bevegelser. • Bli kjent med bokstaver. • Kunne fortelle sammenhengende om opplevelser, erfaringer, konflikter og sette ord på følelser og meninger. • Videreutvikle begrepsforståelse gjennom sang, leker, eventyr og bilde formidling. • Gjøre seg erfaringer og utforske det non-verbale språket.
--------	--

Kropp, bevegelse, mat og helse

1-2 år	<ul style="list-style-type: none"> • Bli kjent med ulikt motorisk lekematerialer som stimulerer til varierte bevegelser, både inn, ute og på tur. • Bruke musikk, rytme og sang for å stimulere til bevegelsesglede. • Gi gode opplevelser innenfor friluftsliv og bruke det ulente terrenget i naturen som naturlig hinderløype. • Oppfordres til selvstendighet i hverdagsaktiviteter som å kle på seg selv, spise med bestikk, drikke av kopp, krabbe/gå opp trapper, klatre opp på stolen/stellebord, håndvask etc. • Utforske og bli kjent med primærsansene (likevektsansen, berøringssansen og muskel -og leddsans) og sekundærsansene (se, høre, lukte og smake). • Bli kjent med ulike smaker, lukter, konsistenser. • Utelek hver dag.
3-4 år	<ul style="list-style-type: none"> • Få muligheten og utfordres til, å utfordre seg selv fysisk, psykisk, sosialt og kognitivt, ved å prøve nye leker og aktiviteter.

	<ul style="list-style-type: none"> • Utvikle forståelse for ulike tradisjonsleker og organisert lek. • Få begynnende kunnskap om kroppens funksjoner, og knytte begreper opp mot kroppen og ulike bevegelser. • Få en forståelse for kroppslige ulikheter og respekt for egen og andres kropp. • Delta i ulikeformer for friluftsliv gjennom årstidene (eks. bål, lavvo, klatring, korte gå) • Oppfordres til selvstendighet i måltidet ved å utvikle bevissthet rundt det å være sulten og tørst. • Utforske og bli kjent med de ulike smakene som surt, søtt, salt, bittert og umami. • Utelek hver dag.
5-6 år	<ul style="list-style-type: none"> • Introdusere for, og muligheten til, å utfordre seg selv med mer avansert aktivitet og utstyr som for eks. samarbeidsaktiviteter. • Sette i gang regelleker som forebyggende aktivitet mot mobbing og krenkende adferd. • Få øve på å sette i gang og organiserer aktivitet selv. • Gi positive opplevelser aktivt friluftsliv, og gå/sykle/gå på ski på ulike turer. • Kunne velge riktig bekledning ut fra værforhold. • Få en forståelse for hvilke mat og drikke kroppen trenger, samt hvorfor. • Introdusere for enkel førstehjelp og øve seg på nødnummer. • Skiskole. • Utelek hver dag.

Kunst, kultur og kreativitet

1-2 år	<ul style="list-style-type: none"> • Erfare og utvikle skaperglede, kreativ tenking og fantasi. • Opplive mestringsfølelser og glede ved å lage noe eget. • Bli kjent med ulike materialer gjennom sansene, hvor vi ser, berører, lukter og skaper noe (fingermaling, male, lime, modellere, bake). • Bli kjent med primærfargene.
3-4 år	<ul style="list-style-type: none"> • Få tilgang på instrumenter og formingsmateriell slik at de kan uttrykke seg gjennom å skape musikk, dans, drama, samt formingsaktiviteter. • Få oppleve glede og stolthet og egen kulturtilhørighet. • Opplive mestringsfølelser og glede ved å lage noe eget. • Eksperimentere med ulike farger og fargekombinasjoner.
5-6 år	<ul style="list-style-type: none"> • Få rom for både planlagte og spontane formingsaktiviteter inne, ute og naturen. • Få kjennskap til fortellinger fra nærmiljøet og lage egne forestillinger og dramatiseringer der både fantasi og virkelighet bli representert. • Bruke naturen til å utvikle kreativitet og kjennskap til ulike fargekombinasjoner. • Opplive mestringsfølelser og glede ved å lage noe eget.

Natur, miljø og teknologi

1-2 år	<ul style="list-style-type: none"> • Få kunnskap om dyr og dyreliv, ved blant annet besøke en gård og ha samtale om dyrene som finnes. • Få positive erfaringer med å være ute i ulikt vær, sanse naturen og de ulike værtypene, som: sand, is, regn, sol, vind og snø. • Bli kjent med naturen og samle naturelementer som kan være grunnlag for samtale og undring. • Få en begynnende forståelse for bærekraftig utvikling.
3-4 år	<ul style="list-style-type: none"> • Barna skal knytte de ulike matvarene til de ulike årstidene. • Videreutvikle en forståelse og respekt for samspill i naturen og menneskene, gjennom å delta i såing og planting. • Få en forståelse for at miljøet forandrer seg med årstidene, og hvilke aktiviteter som passer til de ulike årstidene. • Bruke naturmaterialer både til sortering, undring og som formingsmateriell. • Opplever glede og mestring ved å ferdes i naturen og vi bruker tid til å snakke om bærekraftig utvikling.
5-6 år	<ul style="list-style-type: none"> • Jobbe systematisk med å få kunnskaper om forskjellige råvarer, og bruksområder. • Få kjennskap og delta i såing, innhøsting og konservering av ulike råvarer. • Undersøke og utforske dyr og planter. • Jobbe med prosjektarbeid tilpasset årstidene. • Bruke naturen for å skape en forståelse for bærekraftig utvikling.

Etikk, religion og filosofi

1-2 år	<ul style="list-style-type: none"> • Få kjennskap til empati og de ulike følelsene, som lei seg, glad og sint. • Begynnende forståelse av empati og prososiale handlinger. • Bli trygg på seg selv og andre ved bruk av kroppen som utgangspunkt. • Reflektere og undre seg sammen med voksne, over etiske, filosofiske og eksistensielle spørsmål. • Markere tradisjoner og høytider ved bruk av konkrete. • Deltagelse i FORUT
3-4 år	<ul style="list-style-type: none"> • Utvikle evnen til å stille spørsmål, resonnerer og undre seg (filosofere) i hverdagen. • Bli kjent med hvorfor vi markerer/feirer kristne høytider og evt. andre representerte religioner. • Deltagelse i FORUT
5-6 år	<ul style="list-style-type: none"> • Ha kjennskap til at alle mennesker er forskjellige og har forskjellige forutsetninger. • Få kjennskap til, forstå og reflektere over grunnleggende normer og verdier. • Få kjennskap til tradisjoner og religioner som er representert i barnehagen. • Deltagelse i FORUT

Nærmiljø og samfunn

1-2 år	<ul style="list-style-type: none"> • Bli kjent med og trygge på Stilla Barnehage, inne, ute og på tur. • Gå/delta på turer hvor vi utforsker og oppdager nærmiljøet.
--------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Oppleve glede ved å være en del av et større felleskap. • Få like muligheter og utfordringer til deltakelse på tvers av kjønn. • Rusken aksjonen. • Markering av samefolkets dag.
3-4 år	<ul style="list-style-type: none"> • Få gå lengre turer og se mer av nærmiljøet. • Lære hvordan man ferdes i trafikken. • Rusken aksjonen. • Markering av samefolkets dag. • Jobbe med FORUT-prosjektet knyttet til solidaritet
5-6 år	<ul style="list-style-type: none"> • Besøke skolen i nærmiljøet. • Bli kjent med bærekraftig utvikling i nærmiljøet. • Rusken aksjonen. • Markering av samefolkets dag. • Jobbe med FORUT-prosjektet knyttet til solidaritet

Antall, rom og form

1-2 år	<ul style="list-style-type: none"> • Få kjennskap til telling gjennom lek og hverdagsaktiviteter. • Få kjennskap til ulike former, farger, mønster og størrelser gjennom kroppen.
--------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke materialer som stimulerer til ulike matematiske begreper som stor, liten, over, under etc.
3-4 år	<ul style="list-style-type: none"> • Oppleve glede ved å leke med kardinaltall. • Utforske og leke med mengder, størrelser, vekt, former og mønster både inne, ute og på tur. • Få erfaring med sortere, kategoriserer og sammenligne.
5-6 år	<ul style="list-style-type: none"> • Få leke aktivt med tall og mengde i sangleker, spill, og matlaging. • Få kjennskap til symboltall i ulike former. • Få kjennskap til ulike begreper innen antall, rom og form (tall, benevning volum, mål, vekt, kart, avstand og tid). • Spille brettspill for å øke forståelse for regler i sammenheng med antall, rom og former.